

آیین نامه اجرائی بند (ث) ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۴۰۳/۰۸/۰۲

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۳/۸/۲ به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور (با همکاری وزارت نفت، سازمان بهینه سازی و مدیریت راهبردی انرژی و وزارت صنعت، معدن و تجارت) و به استناد بند (ث) ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳، آیین نامه اجرائی بند مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

**آیین نامه اجرائی بند (ث) ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت
جمهوری اسلامی ایران
مصوب ۱۴۰۳/۰۸/۰۲
با اصلاحات و الحاقات بعدی**

ماده ۱ - در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

- ۱ - قانون: قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳.
- ۲ - حساب بهینه سازی: حساب بهینه سازی مصرف انرژی موضوع بند (الف) ماده (۴۶) قانون.
- ۳ - گازهای مشعل (فلر): گازهای همراه نفت در فرایند استخراج و تولید از میادین نفتی و گازهای ناشی از پالایش و فرآوری گاز غنی که سوزانده می شود.
- ۴ - دبیرخانه: دبیرخانه هیئت عالی نظارت بر منابع نفتی مستقر در سازمان برنامه و بودجه کشور مطابق ماده (۱۵) قانون.
- ۵ - معاونت برنامه ریزی: معاونت برنامه ریزی وزارت نفت.
- ۶ - معاونت نظارت: معاونت نظارت بر منابع هیدروکربوری وزارت نفت.
- ۷ - قیمت وزنی صادراتی: میانگین وزنی فصلی قیمت صادراتی گاز طبیعی ایران در فصل قبل از محاسبه.
- ۸ - نرخ صادراتی برق و گاز طبیعی: متوسط سالانه قیمت صادراتی برق و گاز طبیعی.
- ۹ - نرخ صادراتی فراورده های نفتی: متوسط سالانه نرخ خرید فراورده های نفتی اصلی از پالایشگاه های داخلی.
- ۱۰ - قانون اصلاح: قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی مصوب ۱۳۸۹.
- ۱۱ - واحدهای مشمول: واحدهای صنعتی موضوع قانون اصلاح، اعم از موجود و نوساز که مشمول مقررات اجرائی اجباری استانداردهای معیار مصرف انرژی در فرآیندها، تجهیزات و سامانه های مصرف کننده انرژی موضوع ماده (۱۱) قانون اصلاح می باشند.
- ۱۲ - کارگروه ماده (۱۱) قانون اصلاح: کارگروه موضوع ماده (۱۱) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی.

ماده ۲ - عوارض گازهای مشعل (فلر):

۱ - نرخ عوارض گازهای مشعل (فلر) از تاریخ ابلاغ قانون تا پایان سال ۱۴۰۳ معادل پنج درصد (۵٪) قیمت وزنی صادراتی بوده و سالانه (۱۷/۵) واحد درصد به نرخ عوارض مذکور اضافه می شود، به طوری که در سال پایانی قانون، این نرخ به هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) قیمت وزنی صادراتی خواهد رسید. دبیرخانه مکلف است نرخ ریالی عوارض مذکور را در ابتدای هر ماه بر اساس میانگین نرخ فروش ارز حواله بازار مبادله طلا و ارز ایران در ماه قبل به وزارت نفت اعلام نماید.

تبصره - شرکت های ملی نفت ایران و ملی گاز ایران مجازند بدون تحمیل بار مالی بر دولت، تکلیف پرداخت این عوارض را در قراردادهای واگذاری گازهای مشعل (فلر) به طرف قرارداد منتقل نمایند. در هر صورت، واگذاری طرح های مربوط به جمع آوری گازهای مشعل (فلر)، تا زمان جمع آوری گازها، پرداخت عوارض موضوع این آیین نامه بر عهده شرکت های ملی نفت ایران و ملی گاز ایران می باشد.

۲ - شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران مکلفند مقادیر گاز مشعل (فلر) واحدهای عملیاتی خود را به صورت ماهانه به تفکیک واحد عملیاتی و نیز آخرین وضعیت جمع آوری آنها، جهت بررسی به معاونت نظارت اعلام نمایند. معاونت مذکور ظرف دو هفته پس از دریافت، مقادیر گاز مشعل (فلر) تأیید شده نهایی را به معاونت برنامه ریزی ارائه می نماید.

۳ - معاونت برنامه ریزی مکلف است بر اساس نرخ اعلامی موضوع جزء (۱) و میزان تأیید شده موضوع جزء (۲) این ماده، مجموع مبالغ عوارض را به تفکیک شرکت ها محاسبه و جهت واریز به این شرکت ها اعلام نماید.

تبصره - وزارت نفت مکلف است فهرست تأسیسات و مقادیر متناظر گازهای مشعلی را که به لحاظ فنی امکان جمع آوری آنها وجود ندارد (همراه با مستندات توجیهی لازم) به صورت سالانه تا پایان اردیبهشت ماه هر سال به دبیرخانه ارسال نماید. دبیرخانه موظف است فهرست مذکور را بررسی و حجم گازهای مشعل (فلر) تأسیسات و واحدهای عملیاتی مستثنی از پرداخت عوارض (تا سقف سه میلیارد مترمکعب در سال) را به وزارت نفت اعلام نماید.

آیین نامه اجرایی بند (ث) ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۴۰۳/۰۸/۰۲

۴ - شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی گاز ایران مکلفند بر اساس ابلاغ وزارت نفت، مبالغ مربوط را از محل منابع داخلی خود به حساب بهینه سازی واریز و در دفاتر خود به عنوان بدهکار حساب مذکور منظور نمایند و مراتب را به ذی حساب دستگاه متولی حساب بهینه سازی اعلام نمایند.

ماده ۳ - جرائم موضوع ماده (۲۶) قانون اصلاح:

۱ - وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، نفت و نیرو، سازمان های امور مالیاتی کشور، بورس و اوراق بهادار و هواشناسی کشور، مرکز آمار ایران و سایر دستگاه های ذی ربط مکلفند با رعایت قانون مدیریت داده ها و اطلاعات ملی مصوب ۱۴۰۱ حسب درخواست سازمان ملی استاندارد ایران، اطلاعات مربوط به واحدهای مشمول اعم از اطلاعات مصرف انرژی و تولید آنها را جهت ارزیابی میزان رعایت استاندارد، حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه هر سال به سازمان ملی استاندارد ایران ارایه نمایند.

۲ - سازمان ملی استاندارد ایران مکلف است تا پایان آذر ماه، گزارش ارزیابی میزان رعایت استانداردهای واحدهای مشمول در آن سال را تهیه و به صورت رسمی به وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، نفت و نیرو و سازمان حفاظت محیط زیست ارایه نماید. دستگاه های موضوع جزء (۱) این ماده جهت تهیه گزارش با سازمان یاد شده، همکاری می نمایند.

تبصره ۱ - سازمان ملی استاندارد ایران و وزارتخانه های نفت، نیرو و صنعت، معدن و تجارت و سایر وزارتخانه های ذی ربط مکلفند در خصوص معیارها و استانداردهای انرژی موضوع مواد (۱۱) و (۲۶) قانون اصلاح، نسبت به اطلاع رسانی های لازم به واحدهای مشمول اقدام نمایند.

تبصره ۲ - دستورالعمل نحوه تعیین جریمه در زمان های محدودیت مصرف برق و گاز، توسط کارگروه موضوع ماده (۱۱) قانون اصلاح، ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه تنظیم و توسط وزارتخانه های نفت، نیرو و صنعت، معدن و تجارت ابلاغ می گردد.

تبصره ۳ - دبیرخانه کارگروه موضوع ماده (۱۱) قانون اصلاح موظف است در تدوین یا بازنگری استانداردها ملاحظات ماده (۱۰) قانون اصلاح را رعایت نمایند.

۳ - کارگروهی متشکل از وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، نفت و نیرو با رأی اکثریت و بر اساس گزارش سازمان ملی استاندارد ایران (موضوع جزء ۲) این ماده) بای برق، گاز و فرآورده های نفتی مصرفی مازاد را برای واحدهای مشمولی که استانداردهای اجباری معیار مصرف انرژی را رعایت نکرده اند مطابق جزء (۴) افزایش داده و وزارتخانه های نفت و نیرو به عنوان جریمه مازاد بر مصرف اخذ می نمایند.

تبصره - وزارتخانه های نیرو و نفت موظفند ترتیبی اتخاذ نمایند که مبالغ جریمه، در قبوض مصرف برق و گاز مشترکان و یا صورتحساب های فروش حامل های انرژی درج شده و قبض و یا صورتحساب جداگانه ای صادر نگردد.

۴ - میزان جریمه موضوع جزء (۳) این ماده به صورت درصدی از نرخ صادراتی حامل انرژی مصرف شده مطابق جدول زیر محاسبه می شود:

سال	مازاد مصرف تا (۲۰) درصد بالاتر از معیار مصوب	مازاد مصرف از (۲۰) تا (۴۰) درصد بالاتر از معیار مصوب	مازاد مصرف از (۴۰) تا (۶۰) درصد بالاتر از معیار مصوب	مازاد مصرف از (۶۰) تا (۸۰) درصد بالاتر از معیار مصوب	مازاد مصرف از (۸۰) تا (۱۰۰) درصد بالاتر از معیار مصوب
۱۴۰۳	٪ ۱۰	٪ ۱۵	٪ ۳۰	٪ ۵۰	٪ ۱۰۰
۱۴۰۴	٪ ۱۵	٪ ۲۰	٪ ۴۰	٪ ۶۰	٪ ۱۰۰
۱۴۰۵	٪ ۲۰	٪ ۳۰	٪ ۵۰	٪ ۷۰	٪ ۱۰۰
۱۴۰۶	٪ ۳۰	٪ ۳۰	٪ ۶۰	٪ ۸۰	٪ ۱۰۰
۱۴۰۷	٪ ۴۰	٪ ۶۰	٪ ۷۰	٪ ۹۰	٪ ۱۰۰
۱۴۰۸ و بعد از آن	٪ ۶۰	٪ ۷۰	٪ ۸۰	٪ ۱۰۰	٪ ۱۰۰

۵ - در صورت عدم همکاری واحدهای مشمول این آیین نامه با سازمان ملی استاندارد ایران در خصوص انجام بازرسی انرژی، پس از اعلام رسمی سازمان مذکور، به میزان صد درصد (۱۰۰٪) انرژی مصرفی سالانه همان واحد و با نرخ صادراتی، جریمه در نظر گرفته می شود.

آیین نامه اجرایی بند (ث) ماده (۴۶) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۴۰۳/۰۸/۰۲

۶ - شرکت های تابع وزارتخانه های نفت و نیرو مکلفند با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، ساز و کار واریز مستقیم جرایم دریافتی به حساب بهینه سازی مصرف انرژی را ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه تعیین و اجرایی نمایند. خزانه داری کل کشور موظف است تا زمان تعیین ساز و کار مزبور، کلیه جرایم اخذ شده را با اعلام شرکت های تابعه وزارتخانه های نفت و نیرو از حساب شرکت های مذکور نزد خزانه داری کل کشور برداشت و به حساب بهینه سازی واریز نماید. این منابع مد درصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته تلقی می شود.

۷ - صاحبان و مدیران واحدهای صنعتی نوساز، ملزم به رعایت معیارها و مشخصات فنی موضوع ماده (۱۱) قانون اصلاح و استانداردهای مربوط در احداث واحدهای نوساز می باشند. وزارتخانه های ذی ربط مکلفند الزامات فرآیندی واحدهای مشمول نوساز را بر اساس استانداردهای مرتبط و اصلاحیه ها به واحدهای تولیدی مشمول در زمان مقتضی اعلام نمایند.

ماده ۴ - وزارتخانه های نفت و نیرو و سازمان ملی استاندارد ایران مکلفند گزارش عملکرد این آیین نامه مشتمل بر مبالغ اخذ شده از موظفین و مبالغ واریز شده به حساب بهینه سازی موضوع این آیین نامه را هر شش ماه یک بار تهیه و به کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی و سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نمایند.

ماده ۵ - آیین نامه اجرایی ماده (۲۶) قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی موضوع تصویب نامه شماره ۵۱۹۲۶/ت۵۱۵۵۱هـ مورخ ۱۴۰۳/۳/۲۷ و اصلاح بعدی آن لغو می شود.

معاون اول رئیس جمهور - محمدرضا عارف

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - معاونت حقوقی ریاست جمهوری (Qavanin.ir)

